

Gümüşhane’de il genelinde bütün su şebekelerine su saati takılacak

Vali Tanrısever: “Daha önce İl Genel Meclisimizde alınmış olan bütün su şebekelerine su saati uygulaması kararının derhal ve ivedilikle uygulanması lazım. Kamu kurum ve kuruluşlarına bir yazı hazırlayıp kullanılan tüm musluk başlarına su tasarrufu aparatından tüm kamu kurum ve kuruluşlarında kullanılan hatta tüm camilerin şadırvanlarında dahi bu aparata geçilmesi lazım. Kurum ve kuruluş ziyaretlerimizde muslukları da kontrol edip musluk takılmayan kurumlarda müdürlerimize de bunun sebeplerini sormamız lazım. 1,5 aylık sürede tüm il genelinde bunları uygulamamız gerekli”

Gümüşhane’de Tarım ve Orman Bakanlığı’nın uygulamaya geçirdiği “İl Su Kurulu Toplantısının” ilki Vali Alper Tanrısever başkanlığında gerçekleştirildi. AFAD İl Müdürlüğü Toplantı Salonunda Tarım ve Orman Bakanlığı Su Yönetimi Genel Müdür Yardımcısı Satuk Buğra Fındık’ın da katılımıyla gerçekleştirilen toplantının koordinasyonu Tarım ve Orman İl Müdürlüğü tarafından yapıldı. Bölge Müdürleri ve İl Müdürlerinin üyesi olduğu kurul toplantısının açılış konuşmasını yapan Vali Alper Tanrısever, temiz ve kullanılabilir suyun tüm dünyada en kıymetli olgu haline gelmeye başladığını belirterek, “Değişen iklim yapısı temiz suya erişmek için hepimizi daha fazla çalışma yapmaya itiyor. Bu konuda devletimiz çok önemli tedbirler alıyor” dedi. Toplantıda giderek azalan su kaynaklarının sürdürülebilirliği ve verimli kullanımı konusunda yapılacak çalışmalar görüşüldü.

Sonlu bir kaynak olan suyun kullanımına yönelik arz-talep dengesinin oluşturulması için koruma-kullanma ilkeleri doğrultusunda su kaynaklarının etkin ve sürdürülebilir biçimde yönetilmesi, bu doğrultuda havza bazlı bütüncül yönetim anlayışının uygulamaya geçirilmesinin büyük önem taşıdığı vurgulanan toplantıda Havza Koruma Eylem Planı, Nehir Havza Yönetim Planları, Taşkın Yönetim Planları, Kuraklık Yönetim Planları ve Sektörel Su Tahsis Planları kapsamında belirlenen tedbirler ile ilgili gerçekleştirmeler, içme-kullanma suyu havzası koruma planlarının il bazında uygulanma durumu, içme suyu arıtma tesisleri durumu, içme suyu kalitesi ve insan sağlığı ile ilgili durum, şebeke kayıpları ve bu hususlara yönelik çevresel altyapı çalışmaları ile ilgili değerlendirmeler, tarımsal sulamada modern sulama sistemlerinde kaydedilen gelişmeler, tarımsal faaliyetlerden kaynaklı su kirliliğinin önlenmesi ile

ilgili kaydedilen gelişmeler, il sınırları içerisinde taşkın ve sel baskınlarının önlenmesine yönelik alınan tedbirler ile ilgili gerçekleştirmeler, yeraltı ve yerüstü su kullanımları, su transferleri, modern sulama sistemleri yatırımları, ilin altyapı yatırımlarının değerlendirilmesi, içme suyu kalitesi ve insan sağlığı ile ilgili durum değerlendirmesi, Taşkın Yönetim Planı, kapsamında il sınırları içerisinde taşkın ve sel baskınlarının önlenmesine yönelik alınan tedbirler ile ilgili gerçekleştirmeler ve Kuraklık Yönetim Planları, ulusal ve il su verimliliği planları ve su verimliliği çalışmalarının değerlendirilmesi konularında Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü, Su Yönetimi Genel Müdürlüğü, Belediye Başkanlığı, Tarım ve Orman İl Müdürlüğü, Sağlık Müdürlüğü ve DSİ 22.Bölge Müdürlüğü tarafından sunumlar gerçekleştirilerek Gümüşhane'deki su kaynaklarının mevcut durumuyla gelecekteki durumları kıyaslanarak alınması gereken tedbirler sıralandı.

"Köylerde su sayacı, okul, kurum ve tüm şadırvanlarda su tasarrufu aparatını acilen kullanmalıyız"

Sunumlarda Gümüşhane'deki tablonun belli olmasının ardından konuşan Vali Alper Tanrısever, "Su kaynaklarının kıtlığı nedeniyle daha önce İl Genel Meclisimizde alınmış olan bütün su şebekelerine su saati uygulaması kararının derhal ve ivedilikle uygulanması lazım. Vatandaşlarımızın tertemiz içme su kaynağının kıymetini bilmesi bakımında bu konuda bizim de hukuken elimizde ne geliyorsa yapmamız lazım. Kamu kurum ve kuruluşlarına bir yazı hazırlayıp kullanılan tüm musluk başlarına su tasarrufu aparatından tüm kamu kurum ve kuruluşlarında kullanılan hatta tüm camilerin şadırvanlarında dahi bu aparata geçilmesi lazım. Kurum ve kuruluş ziyaretlerimizde muslukları da kontrol edip musluk takılmayan kurumlarda müdürlerimize de bunun sebeplerini sormamız lazım. 1,5 aylık sürede tüm il genelinde bunları uygulamamız gerekli" diye konuştu.

"MAPEG içme suyu kaynaklarından uzak yerlere ruhsat versin"

Belediyelerin de bu konuda başlatması talimatını vererek vatandaşlara su tasarrufu aparatlarını ücretsiz yada cüzi ücretle vermesini isteyen Vali Tanrısever, "Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğü bazen sıfır kirliliğin olduğu, tertemiz su kaynaklarının olduğu alanlara ruhsat veriyorlar. İhaleyi alan firma bu ruhsat sahası içerisinde istediği yerde sondaj faaliyeti yapabiliyor. Biz firmaları Su kaynaklarından mümkün mertebe uzakta tutmaya çalışıyoruz, ama maalesef tutamadığımız zamanlarda oluyor, kaçırdığımız zamanlarda oluyor. İlimizde geçmişte bu tür sondaj faaliyetleri nedeniyle köylerimizin, mahallelerimizin su kaynakları kaybolmuş ve köylerin susuz kaldığı zamanlarda olmuş. Bu olumsuz durum nedeniyle biz Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğü'müze bu hususla ilgili bir yazı hazırlayacağız. Bundan sonra ruhsat verirken veya ruhsat ihalesine çıkmadan evvel Valiliğimize görüş sorsunlar. Su konusundaki görüş de bağlayıcı olsun. Veya su havzası, su kaynağının olduğu alana kesinlikle dokunulmaz, girilmez hale gelsin. Bu hem suya verdiğimiz ehemmiyeti gösterir hem de köylü ve maden firması arasında olabilecek nahoş bazı hadiselerin olmasının önüne geçer diye düşünüyoruz. O yüzden bunu bakanlık düzeyinde takip edip iki bakanlık çalışırsa çok seviniriz" ifadelerini kullandı.

"Suyumuzu böyle kullanmaya devam edersek 2030 yılından sonra artık su kıtlığı çeken ülkeler arasında yer alacağız"

Tarım ve Orman Bakanlığı Su Yönetimi Genel Müdür Yardımcısı Satuk Buğra Fındık da su kaynaklarının iklim değişikliğinin etkisiyle de büyük bir risk altında olduğunu, Türkiye'de iklim değişikliğinin etkisiyle 100 yılın sonuna doğru yağışların önemli oranda azalması, sıcaklıkların kayda değer oranlar da artması, kuraklığın artması, iklim değişikliğinden kaynaklı afetlerin sayısında, sıklığında, şiddetinde artışların yaşanması ve bunların etkisiyle de su kaynaklarının azalmasının beklendiğini belirterek, "Yapmış olduğumuz su nüfus

projeksiyonları çalışmaları doğrultusunda 2030 yılında nüfusumuzun yüzde 10 artması, su kaynaklarımızın ise yüzde 20'ye varan oranlarda azalması beklenmekte. Bu da řu demek oluyor aslında. řu an biz kişi başi su kullanım miktarı ile su stresi yaşayan bir ülkeyiz. Yıllık bin 313 metreküp su kullanım miktarımız var kişi başına. Ama eğer biz alışkanlıklarımızı değiştirmesek ve aynı şekilde aynı miktarda suyun kullanımına devam edersek 2030 yılından sonra artık bin metrekpn altına düşeceğiz ve artık su kıtlığı çeken ülkeler arasında yer alacağız. Bunun sonunda zaten su fakirliği olma yolunda gitmek demek. Bu kapsamda geçtiğimiz yıl Sayın Emine Erdoğan hanımefendinin himayelerinde su verimliliği seferberliğini başlattık. Artık sesimizi daha st perdeden duyurmaya çalışıyoruz. Su verimliliği seferberliği kapsamında strateji belgemiz de Sayın Cumhurbaşkanımızın genelgesiyle yayınlandı. Bu strateji belgesinde suyu kullanan tüm sektörleri ilgilendiren hedefler ortaya konuldu. Toplam 114 hedefimiz bulunmakta. Bu hedeflerin gerçekleştirilmesi için de kurum ve kuruluşlar yoğun bir çalışma içerisinde. Bizler de bunun takibini yapıp gerekli raporlama çalışmalarını sürdürmekteyiz. Aynı zamanda seferberlik kapsamında geçtiğimiz yıl Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle Ulusal Su Kurulu teşkil edildi. Bu Ulusal Su Kurulu'nun altında Havza Su Kurulları bulunmakta. Havza Su Kurullarının altında da İl Su Kurulları yer almakta. Bu kararlarında gerçekleştirmesi için çalışmalar sürüyor. İl su kurullarında ile özel suyla ilgili varsa koordinasyon sağlanması gereken konular, zme ulaştırılması gereken konular veya burada zlemeyip st makama aktarılması gereken konular görüşülmekte. Ve biz bu İl Su Kurulu kararlarını daha sonra Ulusal Su Kurulu'na taşıyıp, Ulusal Su Kurulu'nda gerekli bilgilendirmeleri yapıp zme ulaştırmaya çalışacağız. Niyetimiz bu, hedefimiz bu" dedi.

"Okullarda ve kamu kurumlarında okullarda ve kamu kurumlarında su tasarruf aparatı takılması çok önemli"

İçme suyu kayıplarının çok önemli olduğunun altını çizen Fındık, "İçme suyu kayıplarının azaltılması için gerekli çalışmaların yapılması bizler için çok önemli. Okullarda ve kamu kurumlarında okullarda ve kamu kurumlarında su tasarruf aparatı olarak tabir edilen "perlatör" dediğimiz aparatların takılması konusu önemli. Çok maliyetli olmayan ucuz aparatlar. Burada da okullar ve kamu kurumları aparatları takabilirse büyük bir adım atmış oluruz. Öğrencilere su kültürünü vermeye çalışıyoruz. Çiftçilere de suyun verimli kullanılmasıyla ilgili eğitimler verilmeye çalışılıyor. Bu eğitimlerin tüm kamu kuruluşlarımızın desteğiyle artırılarak devam etmesi bizler için çok önemli. Bu farkındalığı bir şekilde vermemiz lazım vatandaşımıza. Kurakçıl peyzaj uygulamalarıyla yüzde 80'e varan bir tasarruf sağlanıyor ve işletme maliyetini de yarıya düşürüyor mevcut durumla kıyaslandığında. Artık içme suyu ile veya kuyudan çektiğimiz temiz sularla bu peyzaj alanlarının sulanmasını istemiyoruz. Bunların yerine yağmurla sulanan bir peyzaj alan değilse artık çim yerine o yöreye has, kuraklığa dayanıklı bitkilerin bu alanlarda kullanılması bizler için çok önemli" diye konuştu.

"ncelikle temiz su kaynaklarımızı değerlendirmemiz gerekiyor"

Gümüşhane Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Halil İbrahim Zeybek ise canlı Türkiye'nin akarsuları çok, glleri olan, etrafı denizlerle çevrili bir ülke olmasına karşın zannedildiği gibi su zengini bir ülke olmadığının altını çizerek, "Mevcut su kaynaklarımız bir taraftan küresel iklim değişikliği tehdidinde, diğer taraftan kirletiyoruz mevcut sularımızı. Öncelikle temiz su kaynaklarımızı değerlendirmemiz gerektiğine inanıyorum. Bunlarla ilgili verileri hazırlamamız gerekiyor. Avrupa Birliği'nde fonları var. Ücretsiz bu fonlardan da bu temiz su kaynaklarının belediyelerimiz tarafından 50 yıl belki 100 yıl su problemini üzecek şekilde şehirlere taşınması mümkün. Bunu hatırlatmak isterim.

Sıcaklık artıyor küresel anlamda. Buharlaşmayla su kayıplarımız fazla. Belki yer altına o su rezervuarlarını yaygınlaştırmamız gerekiyor. Bu konuda tedbirler alabiliriz” ifadelerini kullandı.

Kaynak: Gümüşhane Valiliği – 12.06.2024